

Синдикално

U@P@D

ЛИСТ СИНДИКАТА ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ

Број 240 • март-април 2026 • Година XXV • Бесплатан примерак • www.sind-obr.org.rs

ISSN 1451-7574

- Валентина Илић једногласно изабрана за председницу СОС у новом мандату

У међувремену...

Пише: Валентина Илић

Синдикат образовања Србије основан је 21. августа 1991. године под називом "Синдикат радника у образовању, науци и култури Србије", док садашњи назив носи од јула 1998. године. У почетку је окупљао чланове из основних и средњих школа и домова ученика, а од 2002. године у његово чланство улазе и запослени у предшколским установама, високом образовању и студентском стандарду. Тиме су од 2003. године формирана четири одбора делатности, што се показало знатно ефикаснијим, јер различити нивои образовања имају своје специфичности, што одражава сложеност образовног система у Републици Србији. Данас, 35 година касније, Синдикат образовања Србије стоји као стабилна и поуздана организација, ослонац и подршка чланству, озбиљан социјални партнер и респектабилан саговорник у земљи и иностранству.

Кроз своје деловање Синдикат је пролазио кроз различите фазе. Деведесетих година био је највећи синдикат и једини преговарач са Владом Републике Србије. Тада су потписани први колективни уговори у образовању, а и данас, после више од три деценије, Синдикат образовања Србије остаје репрезентативан за све нивое образовања.

Период друштвено-политичких и социјалних криза донео је изузетно тешке услове: ратове, хиперинфла-

цију, масовно исељавање и економску нестабилност. Плата у образовању износила је 5 ДМ (2,5 евра) 1993. године, а 25 евра 1997. године. Након великог штрајка 1997. године, који је трајао месец и по уз потпуну обушту рада, као и након демократских промена 2000. године, дошло је до губитка дела чланства. Формирани су нови синдикати у Београду, Војводини и делу Србије, па је било потребно пет година да би део чланства био повраћен. Од 2001. године, упорним теренским радом и акцијама, Синдикат је превазишао кризу и наставио борбу за бољи материјални положај запослених.

У периоду 2001-2008. године забележен је убрзан раст плата. И до више од 30 одсто годишње, а просечна плата у образовању достигла је 430 евра. Од 2008. до 2011. раст се успорава на 3-4 одсто годишње, потом следи стагнација, а 2015. године и пад плата за 10 одсто. Од 2016. године бележи се благи опоравак. Међутим, раст минималне зараде није пратио раст цене рада у образовању, што је довело до урушавања система коефицијената и компресије зарада од првог до готово шестог степена, нарушавајући ранији однос 1:3 у основном и средњем образовању и 1:5 у високом образовању. Минимална цена рада је од 2021. порасла око 100%, док је цена рада у образовању порасла 63%. До јануара 2026. постојале су три различите цене рада у образовању, а однос најниже и највише зараде пао је на 1:1,75.

Фокус деловања и приоритети су:

1. Корекција коефицијената у свим делатностима образовања
2. Веће укључивање Синдиката у израду закона и подзаконских аката
3. Измене Закона о раду, Закона о штрајку и других релевантних прописа
4. Јачање права кроз колективне уговоре на свим нивоима образовања
5. Повољнија куповина станова за запослене у образовању
6. Јединствено деловање свих синдиката у образовању

Синдикат је отворен за сарадњу на принципима равноправности и солидарности, али неће дозволити злоупотребу сарадње нити коришћење својих ресурса за промоцију других. Остаје водећи синдикат запослених у образовању Србије - по чланству, организованости и утицају, као и признат социјални партнер у реформским процесима.

У претходном периоду, заједничким акцијама са другим репрезентативним синдикатима остварени су резултати у побољшању материјалног положаја и проширењу права запослених. Тај период су, нажалост, обележиле и тешке трагедије у ОШ "Владислав Рибникар" и на железничкој станици у Новом Саду, са страдањем невиних жртава.

Синдикат образовања Србије окупља, преговара, штити, едукује и информисе своје чланове, стојећи иза сваког од њих, уз истрајан, иако тежак пут ка резултатима. Препознат је као део решења, а не проблема - озбиљна организација са снажним капацитетима, инфраструктуром и посвећеним чланством у борби за достојанство образовања.

/ из говора на 9. Скупштини СОС /

ХИМНА СОС

*У школи смо први кад зора засија,
а последњи кад нам се светла угасе,
јер жива је реч наша највећа снага,
а знање је светиња школског нам прага.*

*Од школске нам табле до сваке катедре
иста је борба и иста судбина,
нема нам државе баз наших дела
нека то чује Србија цела.*

*Наш СОС је моћан и јак
нећемо милост, већ дајемо знак
да стојимо заједно дигнуте главе,
јер бранимо част и вредности праве.*

*Синдикат образовања Србије сад
наш радник у просвети захтева рад,
поштовање, плату и услове рада,
без празних речи, без лажних парада.*

*Кад заједно станемо нема нам зида,
истина иде и страх нам се скида,
све наше колеге за будући дан
Синдикат образовања, борба и план.*

*Нећемо тихо и нећемо мање,
наша будућност је сво наше знање.
Наш глас је јак, а ред нам је дуг,
ко дира просвету дира нам круг.*

Обележено 35 година рада, заједништва и међународне солидарности

Пишу: Ирис Сретеновић и Миодраг Камперелић

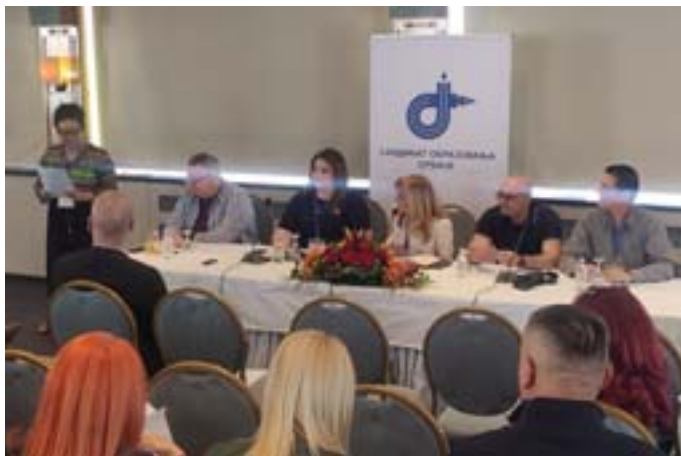
Девета изборна скупштина Синдиката образовања Србије одржана је 24. априла у хотелу "Палас" у Београду, у години у којој наша организација обележава 35 година постојања, рада и синдикалне борбе. Био је то догађај који је, осим изборног карактера, имао и снажну симболичку вредност: окупио је чланове Скупштине, представнике институција, пријатељске синдикате из земље, региона и Европе, као и људе који су кроз деценије својим радом, искуством и личним залагањем уграђивали себе у темеље Синдиката образовања Србије.

Чланови Скупштине једногласно су поново изабрали Валентину Илић за председницу Синдиката образовања Србије, чиме јој је указано поверење да и у наредном петогодишњем мандату предводи организацију. На Скупштини су усвојена сва предвиђена документа, а Миодраг Камперелић поново је изабран за техничког секретара Синдиката образовања Србије. Овакав исход представља потврду континуитета, али и јасну обавезу да се у времену великих изазова настави борба за бољи положај запослених у образовању, достојанство професије и снажнији социјални дијалог.

ГОСТИ

Свечаном делу Скупштине присуствовали су државни секретар Министарства просвете Републике Србије Борко Петровић, председник Савеза самосталних синдиката Србије Зоран Михајловић и председник СССС за Српску покрајину Косово и Метохију Зоран Јевтић. Њихово присуство дало је посебну тежину догађају, а обраћања државног секретара Борка Петровића и председника СССС Зорана Михајловића додатно су нагласила значај Синдиката образовања Србије као релевантног саговорника у питањима која се тичу положаја запослених у просвети, социјалног дијалога и будућности образовања.

Свечаности су присуствовали и председник Самосталног синдиката металца Србије Зоран Марковић, председник Самосталног синдиката естрадних уметника и извођача Србије Драгиша Голубовић, председник Синдиката запослених у комунално-стамбеној селатности Србије Александар Радојевић, председница ССС града Ниша Оливера Бобић, потпредседник СССС Никола Бобић и председник Скупштине Друштва директора Србије Дејан Недић, чиме је потврђена подршка домаћих синдикалних и институционалних партнера. Њихово присуство било је важан знак поштовања према Синдикату образовања Србије, али и према свим члановима који су током претходних деценија истрајавали у борби за права запослених у образовању.

Посебан значај Деветој изборној скупштини дало је присуство бројних међународних гостију. У Београду су били представници синдиката и синдикалних организација из Ирске, Шпаније, Словеније, Босне и Херцеговине, Грчке, Турске, Бугарске, Хрватске, Црне Горе, Португала, Холандије, Северне Македоније, Француске и Републике Српске. Међу њима су били председник ETUCE John MacGabhann из Ирске, потпредседница ETUCE Ciqui Vera из шпанског синдиката FECCOO, секретар за међународну политику FECCOO Antonio Sanchez, председница словеначког SVIZ Марјана Колар и члан Извршног одбора SVIZ Душан Немец, председник Самосталног синдиката основног образовања и одгоја Федерације БиХ Селведин Шаторовић, председник грчког OLME Theodoros Tsouchlos, потпредседница OLME Styliani Manousogiorgaki i Efsthia Samara. Испред турског синдиката Egitim sen дошли су председник Kemal Irmak и координаторка Aysun Onal.

Скупштини су присуствовали и председница бугарског синдиката учитеља СЕБ Јанка Такева са главним стручним сарадником Јорданом Красевим, затим Едина Чомић, председница Синдиката средњег и високог образовања, одгоја, науке и културе БиХ, члан УО истог синдиката Адмир Шуваљић, председница Синдиката хрватских учитеља Сања Шпрем и Сандра Кимовец правна саветница, председница Синдиката радника у предшколском одгоју и образовању Хрватске Искра Вострел Прпић и Славен Вукашинец, главни секретар, председник Синдиката просвете Црне Горе Радомир Божовић и потпредседник Јован Драшковић.

Међу гостима су били и национални секретар португалског FENPROF Joaquim Carvalho. Делегацију грчке Федерације учитеља DOE чинили су генерални секретар Thanasis Kikinis, секретарка Panagiota Venetopoulou, сарадник за публикације Thanasis Goumas и благајник Troulis Giorgos. Чланица Извршног одбора Kim van Strien дошла је испред холандског синдиката АОб. СОНК С. Македоније представљали су председник Јаким Неделков и чланица Савета Сунчица Веселиновска. Из Француске су дошли Александра Бојанић, национална секретарка FSU-SNUipp и Мишел Марић, секретар за међународне односе SNESUP-FSU, а из Републике Српске председник СОНК Драган Ђнатић и Душан Војновић.

Велики број гостију из међународног синдикалног покрета показао је да Синдикат образовања Србије заузима важно место у европској и регионалној синдикалној породици. Њихово присуство није било само протоколарно, већ је представљало потврду дугогодишњих односа поверења, сарадње и солидарности. У времену у којем се образовање широм Европе и шире суочава са сличним притисцима, ова-

кви сусрети имају посебну вредност, јер омогућавају размену искустава, боље разумевање заједничких проблема и јачање спремности за заједничко деловање.

СВЕЧАНИ ДЕО

Свечани програм отворен је инто-нирањем химне Републике Србије и Интернационале, а посебан тренутак представљало је премијерно емитовање химне Синдиката образовања Србије. Текст химне написала је Валентина Илић, музику Дејан Недић, а аранжман Немања Михајловић. Тај тренутак имао је снажну емотивну поруку, јер је на симболичан начин повезао традицију, идентитет и будућност наше организације. У уметничком делу програма наступио је оркестар флаута "Flauto Dolce" београдске Музичке школе "Др Војислав Вучковић" под диригентском палицом професорке Данијеле Бајић, чиме је свечаност добила додатну топлину и подсетила све присутне да је образовање жива заједница људи, талената и генерација.

Током свечаног дела присутнима су се обратили и представници међународних синдикалних организација. Посебно значајно било је обраћање председника ETUCE, који је истакао да је Синдикат образовања Србије важан и изузетно поштован члан европске синдикалне породице. Нагласио је да СОС, захваљујући свом искуству, традицији и истрајности, може много допринети обликовању, учвршћивању и оснаживању синдиката образовања, јер се из рада наше организације може много научити и применити. Његове речи биле су снажна потврда угледа који СОС има у оквиру ETUCE, али и подстрек да се међународна сарадња настави још активније.

Присутнима су се обратили и Јаким Неделков, Panagiota Venetopoulou, Мишел Марић, као и Јанка Такева, дугогодишња пријатељица СОС и једна од врло истакнутих личности синдикалног покрета у региону. Њихове поруке биле су усмерене на значај сарадње, узајамне подршке и очувања синдикалне снаге у времену када се пред запослене у образовању постављају све сложенији захтеви.

ЗАХВАЛНИЦЕ И ПЛАКЕТЕ

У оквиру програма додељене су захвалнице сарадницима и члановима Републичког одбора који су својим дугогодишњим радом, искуством и залагањем допринели развоју и јачању СОС. Захвалнице су уручене Горану Келеману, Мирјани Ковачевић, Слађани Терзић, Срђану Костићу, Игору Николићу, Ивани Милојевић, Лули Ђокић, Тамари Рајновић, др Александру Живковићу, Мијодрагу Тошићу, Драгани Јовановић, Драгану Пешићу, Јасмини Стојановић, Радославу Нешићу и Бојани Савић.

Посебна пажња посвећена је и члановима који су у међувремену стекли услов за одлазак у пензију. Синдикат образовања Србије захвалио се Срђану Костићу, Лули Ђокић, др Александру Живковићу, Мијодрагу Тошићу и Радославу Нешићу за године рада, подршке и доприноса синдикалном деловању. Њихово искуство остаје драгоценост за будући рад организације, јер се синдикално памћење не гради само кроз документа и одлуке, већ и кроз људе који

су у различитим временима били спремни да носе одговорност.

Плакете су уручене Миодрагу Камперелићу из Синдиката образовања Србије и председници Бугарског синдиката учитеља СЕБ Јанки Такевој, као знак признања за изузетан допринос синдикалном раду, сарадњи и афирмацији вредности за које се синдикати образовања залажу.

РАДНИ ДЕО

Радни део је почео усвајањем дневног реда и избором чланова Радног председништва у које су изабрани: председавајућа др Марина Миленковић, Александар Николић, Зоран Дробњаковић, Биљана Благојевић и Данијел Ђорђевић. Након избора Радног председништва, др Марина Миленковић је даље наставила са вођењем Скупштине. Усвојен је Пословник о раду Скупштине и именовани чланови Верификационе, Кандидационе и Изборне комисије, записничар и два оверивача записника.

Верификациона комисија је прегледала изборну документацију и у извештају предложила да се мандати члановима Републичког одбора у новом сазиву верификују. Скупштина је једногласно верификовала мандате следећим члановима Републичког одбора: Маргита Петковић - Пожаревац, Владимир Владимировић - Уб, Биљана Лазаревић - Прокупље, др Чедомир Барош - Суботица, Раде Ерцег - Стара Пазова, Душанка Ђурувија - Сомбор, Љубица Витић -

Сремски Карловци, Сања Јовић - Суботица, Јовица Трукља - Бачка Паланка, Иван Стошић - Врање, Милован Станковић - Зајечар, Марко Стрика - Ужице, Милан Јовановић - Јагодина, Селма Делимеђац Трубљанин - Нови Пазар, Драган Јовић - Београд, Биљана Благојевић - Београд, мр Валентина Илић - Београд, Ненад Столић - Косовска Митровица, Ненад Стојковић - Лесковац, Александар Николић - Лесковац, Драган Митрић - Шабац, Добрица Срејић - Трстеник, Данијел Ђорђевић - Ниш, Милош Касалица - Београд, Снежана Јовичић - Стара Пазова, Зорица Вујатов - Нови Сад, Данијела Ковачев - Кикинда, Мерлин Трајковић - Врање, Јелена Мицић Михајловић - Лесковац, Срђан Павићевић - Грачаница, др Данијела Пјевчевић - Београд, др Гордана Бурсаћ - Нови Сад, др Бранко Миљановић - Нови Сад, Олга Станковић - Крагујевац, Слободан Трмчић - Београд, мр Горан Самојловски - Београд, Милета Петровић - Београд, Валентина Вељковић Николић - Ниш, Весна Ракић - Ниш, др Марина Миленковић - Београд, Саша Филиповић - Пирот, Сузана Анђелковић - Нови Сад, Вукица Стевановић - Врање, Зоран Дробњаковић - Вучитрн, Бојан Џенић - Лесковац, Биљана Пухаловић - Топола, Јелица Милошевић - Прељина, Даринка Бајкић - Смедеревска Паланка и Дејан Децановић - Бор.

ПРЕДСЕДНИЦА О СВЕМУ ПОСТИГНУТОМ

Након верификације мандата, Скупштина је усвојила Извештај о раду Синдиката образовања Србије у претходном периоду. У представљању Извештаја о раду мр Валентина Илић је говорила о свим активностима које су вођене и кључним резултатима. Они се, пре свега, односе на изјед-

начавање цене рада у свим делатностима образовања, у закљученим колективним уговорима којима су остварена нова права и у изменама закона из ове области, са акцентом на промене у Закону о високом образовању, где је кроз највиши правни акт основица регулисана тако да не може бити нижа од основице у основним и средњим школама. Колективним уговором за основне и средње школе држава је обавезана на преговоре о усклађивању плата у просвети са републичким просеком и обезбеђена су повољнија права за чланове синдиката при исплати јубиларних награда и отпремнина за одлазак у пензију.

Претходни период је био изузетно тежак, јер је после означавања краја епидемије Ковида-19 Србију задесила велика трагедија у мају 2023. године у ОШ "Владислав Рибникар" у Београду, где је ученик усмртио девет ђака и чуваара школе. Овој трагедији је претходила и све већа појава насиља ученика и родитеља према запосленима, а од 2024. године изборена је боља заштита запослених у свим образовним установама, јер је измењен Кривични законик и запослени имају заштиту као и адвокати. Годину и по дана касније, током протеста синдиката догодила се и трагедија у Новом Саду, када је пала надстрешница на железничкој станици и усмртила 15 особа.

Валентина Илић је навела да је у периоду од 2023. успостављена добра сарадња са осталим репрезентативним синдикатима у образовању, па су заједничким активностима постигнути добри резултати у побољшању материјалног положаја запослених повећањем основице и коефицијента и враћању достојанства просветној професији.

КАКО ДАЉЕ

У Оријентационом програму рада за наредни период наведени су приоритетни задаци Синдиката у правцу измена Уредбе о коефицијентима, реализацији свих одредаба ПКУ, измени ЗОСОВ, Закона о раду и Закона о штрају. Делегати Скупштине су једногласно усвојили Програм рада за наредни период.

Активности на изменама и допунама Статута почеле су од новембра 2025. године и завршене усвајањем Предлога на седници Републичког одбора у марту ове године. Скупштина је једногласно усвојила Измене и допуне Статута Синдиката образовања Србије.

Након давања разрешнице старом сазиву Републичког одбора, Кандидациона комисија у Извештају је констатовала да је за председника Синдиката образовања Србије предложен један кандидат - досадашња председница мр Валентина Илић и навела органе и организације који су је предложили.

ИЗБОРИ

У складу са Статутом Синдиката образовања Србије у случају да је предложен један кандидат гласање се може обавити јавно. Чланови Републичког одбора су донели Одлуку да гласање буде јавно и једногласно изабрали мр Валентину Илић за председницу Синдиката образовања Србије. Председница се захвалила на поверењу и рекла да ће бити настављена борба за бољи материјални положај и услове рада просветних радника.

За потпредседницу Синдиката образовања Србије именована је професорка на Фармацеутском факултету у Београду др Марина Миленковић. За техничког секретара именован је Миодраг Камперелић, а чланови Председништва су одређени у складу са Статутом СОС и то: председница Републичког одбора и Одбора делатности основних и средњих школа мр Валентина Илић, председница Одбора делатности високог образовања др Марина Миленковић, председник Одбора делатности ученичког и студентског стандарда и председник Градског одбора образовања Ниша Данијел Ђорђевић, Јелена Мицић, на функцији председнице Одбора делатности предшколских установа, председник Покрајинског одбора Војводине Раде Ерцег, председник Покрајинског одбора Косова и Метохије Зоран Дробњаковић, председница Градског одбора образовања Београда Биљана Благојевић и др Чедомир Барош, председник Градског одбора образовања Суботице.

Солидарност и заједништво у фокусу Скупштине СОС

Пише: Ирис Сретеновић

Важан увод у Девету изборну скупштину Синдиката образовања Србије био је Округли сто “Кључни изазови за синдикате просвете у изазовним временима и могући одговори”, одржан 23. априла, за делегате и госте из иностранства. Скуп је отворио простор за отворену размену мишљења о положају образовања, запослених у просвети и улози синдиката у савременим друштвеним околностима.

Учесници су указали да се образовни системи широм Европе суочавају са сличним проблемима - недовољним улагањима у јавно образовање, преоптерећеношћу запослених, падом угледа професије, недостатком кадра, административним притисцима и последицама убрзане дигитализације. Закључено је да запослени у образовању носе велики терет друштвених промена, док се од њих истовремено очекује да буду ослонац знања и друштвене стабилности.

Једна од кључних порука округлог стола била је да се изазови у просвети не могу решавати изоловано. Међународна солидарност, размена искустава и заједничко деловање представљају основ снажнијег синдикалног одговора и одбране јавног образовања као општег добра.

Посебно запажена излагања имали су Theodoros Tsouchlos и Kemal Irmak, који су говорили о озбиљности изазова са којима се синдикати суочавају и важности отвореног дијалога. Значајан допринос дали су и остали учесници, исти-

чући потребу да синдикални покрет остане повезан и спреман да одговори на промене.

Да је сусрет у Београду био много више од формалног догађаја, показале су бројне поруке захвалности и подршке упућене СОС након завршетка програма. У њима су се најчешће понављале речи: топлина, гостопримство, поштовање, заједништво и пријатељство.

Alexandra Војанић захвалила је на срдечном дочеку и прилици за размену мишљења са колегама, док је Antonio Sanchez истакао да неће заборавити пажњу и гостопримство које је доживео у Београду. Aysun Önal нагласила је значај сусрета и размене идеја, а Kim van Strien опи-

сала је боравак као изузетно искуство заједништва и пријатељства. Efsthia Samara поручила је да се осећала почаствовано што је била део догађаја.

Посебно емотивну поруку упутио је Joaquim Carvalho, захваливши домаћинима на другарству и гостопримству, уз оцену да су то били дани размене искустава и учења. Славен Вукашинец захвалио је на топлим пријему и изразио жељу за новим сусретом.

John McGahban истакао је да су се гости осећали истински добродошло и своју поруку завршио ирским поздравом "Beirigi uilig bua is beannacht", уз жеље за успех и благослов. Ququi Vera захвалила је СОС на топлим дочеку и истакла значај међународне синдикалне солидарности.

Све ове поруке потврђују да се углед једне организације не гради само кроз одлуке и званичне састанке, већ и кроз способност да окупља људе, отвара простор за дијалог и гради осећај заједништва. Током дводневног сусрета СОС је показао да успешно спаја радни садржај, свечаност, пријатељство и синдикалну солидарност.

Девета изборна скупштина СОС била је много више од изборног до-

гађаја - потврда континуитета, међународног поверења и заједничке борбе за достојанство запослених у образовању. Порука из Београда била је јасна: квалитетно јавно

образовање, снажан социјални дијалог и заштита права запослених могу се бранити само заједништвом, солидарношћу и истрајним гласом просвете.

Измене Статута и Финансијског правилника СОС

Пише: Николина Јанковић

На Скупштини Синдиката образовања Србије, одржаној 24. априла, усвојене су Измене и допуне Статута, као и Правилника о материјално-финансијском пословању и раду Надзорног одбора. Измене су резултат потребе да се постојећа решења прецизирају и ускладе са практичним искуствима из рада Синдиката.

Најважније новине односе се на основна начела деловања Синдиката. У Статут је унета одредба да се Синдикат залаже за развој снажне, независне и демократске организације, како у сопственом раду, тако и у друштву. Прецизирано је и да Синдикат, поред сарадње са државним органима и локалном самоуправом, може сарађивати са организацијама у Србији које имају заједничке интересе. Такође, омогућено је склапање споразума са другим организацијама, а додатно је наглашено чланство Синдиката образовања Србије у међународним организацијама Интернационале образовања и ETUCE.

Изменама члана 3 прописано је да се чланом Синдиката постаје не само потписивањем приступнице, већ и уплатом најмање једне чланарине путем обуставе од плате. Тиме је прецизирано да права члана могу остваривати само они који активно учествују у раду организације кроз чланарину.

Допунама члана 5 дефинисано је да запослени учлањењем постаје члан свих синдикалних организација СОС у установама у којима ради, уколико у њима постоје регистроване организације. Уколико организација не постоји, члан је обавезан да самостално уплаћује чланарину у складу са правилником.

Промене су унете и у одредбе које се односе на директоре и запослене са посебним овлашћењима. Њима током обављања функције мирују права и обавезе у синдикату, осим обавезе плаћања чланарине. Истовремено, задржавају права члана синдиката, осим права одлучивања док су на функцији.

Прецизирано је и да председник синдикалне организације по функцији постаје члан одбора синдикалне организације.

Једна од значајнијих промена односи се на Републички одбор, који ће убудуће имати 50 чланова уместо досадашњих 49, јер у његов састав улази и председник Секције младих. Републички одбор и Председништво добили су нова овлашћења за покретање поступка преиспитивања одговорности и предлагање опозива чланова органа и носилаца функција који својим деловањем наносе штету угледу и интересима Синдиката.

Статут је допуњен и одредбама које омогућавају организовање стручног усавршавања чланова, издавачке делатности и савремених облика комуникације са чланством и јавношћу.

Новина је и могућност да Председништво, у одређеним ситуацијама, именује председника органа синдиката на мандат од годину дана. Прецизирано је и да мандат носилаца функција и чланова органа траје пет година, уз могућност новог избора.

Изменама члана 48 уведени су додатни критеријуми за кандидовање у органе Синдиката. За функције више неће моћи да буду предлагани чланови који су нарушавали углед Синдиката или имају мање од две године чланства, осим у посебним случајевима када одлуку доноси Председништво.

Посебно је значајна допуна која омогућава одржавање електронских седница и гласање електронским путем, уколико је то уређено правилима или пословницима органа и организација Синдиката.

Мандат члановима органа и носиоцима функција убудуће престаје и одласком у пензију, односно престанком радног односа.

Поред Статута, измене су усвојене и у Правилнику о материјално-финансијском пословању и раду Надзорног одбора. Најважнија промена односи се на нову расподелу чланарине за територију Косова и Метохије. По новом моделу, 50 одсто средстава припада синдикалној организацији, 28 одсто већу Савеза самосталних синдиката на територији општине, 10 одсто Већу Савеза самосталних синдиката Косова и Метохије, а 12 одсто Републичком одбору.

Допуњен је и члан који уређује коришћење средстава Синдиката, па је прецизирано да се део прихода може користити и за накнаде за рад чланова Председништва Републичког одбора Синдиката.

Изменама члана 29 додатно је уређена контрола уплате чланарине. Прописано је да технички секретар обавештава синдикалну организацију уколико чланарина није уплаћена два месеца узастопно или три месеца са прекидима, не само према Синдикату образовања Србије, већ и према општинским, окружним или покрајинским одборима образовања. Истовремено, председници тих одбора добили су обавезу да о таквим случајевима редовно обавештавају техничког секретара.

Усвојене измене представљају корак ка прецизнијем и ефикаснијем функционисању Синдиката образовања Србије, уз прилагођавање савременим потребама организације и унапређење унутрашње одговорности и рада.

Репрезентативи синдикати затражили наставак дијалога

Пише: Р. С. П.

Председници четири репрезентативна синдиката образовања - Срђан Словић, Добривоје Маријановић, Сњежана Павловић и Валентина Илић - упутили су 7. маја три дописа: државном секретару Министарства просвете Борку Петровићу и председнику Владе Србије Ђуру Мацућу, захтевајући наставак социјалног дијалога и решавање отворених питања у образовању.

Синдикални представници упозорили су да је прошло седам месеци од последње седнице Радне групе за преговарачки процес са репрезентативним синдикатима запослених у основном и средњем образовању. Подсетили су да је на састанку са председником Владе, одржаном 24. децембра 2025. године, договорено да се почетком 2026. наставе разговори о кључним нерешеним питањима.

Међу најважнијим захтевима издвајају се усклађивање зарада запослених у просвети са републичким просеком, измене и допуне Закона о основа-

ма система образовања и васпитања, смањење административних обавеза запослених, измене електронског дневника, расписивање конкурса за упражњена радна места и именовање председника Комисије за тумачење Посебног колективног уговора.

Посебан акценат стављен је на решавање статуса координатора електронског дневника у основним и средњим школама. Синдикати су Влади доставили усаглашен предлог измена Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, којим би се координаторима електронске евиденције образовно-васпитног рада обезбедио додатак на плату у износу од 0,5 одсто по одељењу.

У образложењу предлога подсећа се да је право на ову накнаду већ дефинисано Посебним колективним уговором, али да до сада није прецизирано на који начин ће бити финансирано и примењено у пракси. Синдикати су навели да су још у октобру прошле го-

дине Министарству просвете и Радној групи доставили усаглашено решење.

У допису председнику Владе затражен је и хитан састанак "на највишем нивоу", како би се наставили преговори о свим отвореним питањима у образовању, укључујући и положај запослених у студентском стандарду и високом образовању, за које синдикати сматрају да су неправедно мање плаћени у односу на друге запослене са истим квалификацијама.

Представници синдиката затражили су и формирање оперативних радних група на свим нивоима образовања - од предшколског до високог - које би, уз укључивање представника Владе Србије, системски решавале проблеме у образовању.

У заједничким дописима истакнуто је да је наставак социјалног дијалога од изузетног значаја и да више нема простора за даље одлагање разговора са представницима државе.

Стандарди квалификација за педагоге

Пише: Б. Вишњић

На 11. седници Секторског већа за образовања, одржаној 8. априла, расправљало се о иницијативама за квалификације дипломираног педагога, мастер педагога и доктора педагогије. Предложене иницијативе припремила је група професора са више факултета, у оквиру пројекта Канцеларије за дуално образовање, као пилотирање методологије за израду стандарда квалификација. Начин припреме и презентације иницијативе је реализована веома студиозно и може да послужи као огледни пример и за друге квалификације.

Иницијативе за развијање и усвајање стандарда за нову квалификацију дипломирани педагог на нивоу 6.2. НОКС, нове квалификације мастер педагог на нивоу 7.1. НОКС и нове квалификације доктор наука - педагошке науке на нивоу 8 НОКС одражавају приступ заснован на свеобухватној анализи расположивих података и истраживања спроведених међу практичарима.

Основу чини иницијатива за стандард квалификације дипломирани педагог, за коју су коришћени подаци из база ЈИС просвете, ЦРОСО и НСЗ, као и каталога радних места. Уз податке из закона и правилника, анкету са практичарима и интервјуе са послодавцима, укључене су и анализе студијских програма, као и поређење са другим земљама. Дилеме које треба разрешити је проблем односа основних и мастер студија. Дужности за оба нивоа су исте, али су задаци различити, док су на факултетима различите квалификације, а исти задаци. За рад у школи потребна је лиценца и 36 ECTS, јер сва занимања имају додатне услове - није довољна само квалификација. Дипломирани педагози раде и у социјалној заштити, култури и информисању, а обављају и послове у школи. У земљама са којима је извршено поређење није довољно четири године школовања, већ морају имати 300 ECTS. Међу дужностима и компетенцијама наведене су планирање и програмирање,

истраживање, стручна подршка, сарадња са другим установама, професионални развој и стручно усавршавање запослених, као и јавно професионално деловање. Стручна подршка се односи на развој културе дијалога, демократске културе установе и саветовање. За мастер педагоге је истакнуто да их је мало незапослених и да посао углавном добију за мање од годину дана. Доктори педагошких наука углавном раде као наставници на факултетима на универзитетима у Новом Саду, Београду, Нишу и Косовској Митровици, а поље деловања - дужности се односе на научна истраживања, промоцију научно-истраживачког рада, допринос развоју сарадње и професионални развој.

Уз квалитетну дискусију и похвале ауторима за рад и обезбеђену подршку одговарајућих институција, све три иницијативе су једногласно усвојене.

Рад на даљину и право на искључивање

Пише: Борка Вишнић

Европски комитет синдиката образовања и Европска федерација послодаваца у образовању потписали су у децембру прошле године споразум о раду на даљину и праву на искључивање у образовном сектору, који запошљава око 17 милиона радника у Европској унији. Споразум је усвојен током пленарног састанка Секторског комитета за социјални дијалог у образовању, уз подршку Европске комисије.

До споразума се дошло након седам рунди преговора и он представља важан корак у регулисању утицаја дигитализације на радне услове у образовању. Истовремено, део је ширих европских настојања да се унапреди квалитет рада и заштите права запослених.

Све интензивнија употреба дигиталних алата променила је начин рада у образовању, доносећи нове могућности, али и додатна оптерећења. Споразум зато поставља оквир за уређење рада на даљину и права запослених да ван радног времена буду недоступни за пословну комуникацију.

Посебно се наглашава добровољни карактер рада на даљину. Такав облик рада не може бити наметнут запосленом, већ мора бити резултат договора, без могућности дискриминације уколико га запослени одбије. Споразум предвиђа једнак третман запослених који раде на даљину и оних који посао обављају у

установи, укључујући право на обуку, напредовање, заштиту здравља и безбедности, као и јасно дефинисану одговорност за опрему и трошкове рада.

Једнако важан део споразума односи се на право на искључивање. Од наставника и другог школског особља не очекује се да ван радног времена проверавају службене мејлове, поруке или друге облике пословне комуникације. Циљ је очување равнотеже између посла и приватног живота, као и заштита менталног здравља запослених.

Представници синдиката посебно истичу да флексибилност рада на даљину не сме да значи сталну доступност. Реч је, пре свега, о поверењу и стварању услова у којима запослени могу квалитетно да раде без притиска да буду "online" 24 сата дневно.

Споразум омогућава националним партнерима да његове одредбе прилагоде сопственим околностима и пракси, па ће се начин примене разликовати од земље до земље. Његову реализацију пратиће Секторски комитет за социјални дијалог у образовању.

Као пример добре праксе наводи се искуство једне техничке школе у Словенији, представљено на семинару о социјалном дијалогу и изазовима дигитализације. Директорка школе Нивес Почкар указала је да су мобилни телефони, мејлови и поруке проширили радно место и

ван школске зграде, бришући границу између радног и слободног времена.

У школи којом руководи, право на искључивање уређено је договором запослених, управе и родитеља. После 15 часова запослени нису обавезни да одговарају на поруке и мејлове, осим у хитним ситуацијама, попут изненадне замене одсутног наставника. Тиме су јасно дефинисана очекивања и запослених и родитеља, уз очување права наставника на одмор и приватни живот.

Како је истакла Нивес Почкар, циљ оваквих правила није забрана комуникације ван радног времена, већ стварање јасних граница и поштовање права запослених да сами одлуче када ће бити доступни.

И у Србији многи наставници и васпитачи осећају терет сталне доступности кроз поруке, мејлове и вибер групе, па се све чешће поставља питање где престаје радно време, а где почиње право на одмор и породични живот.

За примену оваквих решења нису нужно потребни нови закони, већ договор запослених и послодаваца кроз социјални дијалог. Зато би и код нас питање права на искључивање требало отворити у разговорима синдиката и Министарства просвете.

Спортски сусрети СОС - Кладово 2026.

Пише: М. Камперелић

На седници Републичког одбора у децембру 2025. године донета је одлука да се и 2026. године одрже Спортски сусрети Синдиката образовања Србије. Од три достављене понуде, најповољнија је била понуда хотела "Ђердап" у Кладову, не само због најбоље цене смештаја и услуга, већ и због веома професионалног приступа организацији игара и изузетно љубазног особља. Тако је и овај пут одлучено да се Спортски сусрети одрже у Кладову. Сви терени су близу, у случају кише обезбеђени су сале, судије и медицинска служба су на услузи, смештај у Хотелу и приватним вилама је одличан, исхрана богата и квалитетна. На крају, свечана вечера и забавни програм су до сада били изузетни. Сигурни смо да ће учесници поново бити задовољни и да ћемо се дружити уз спортска такмичења.

ПОЗИВ

Позивамо вас да учествујете на **XV Спортским играма** у организацији Синдиката образовања Србије, које ће се одржати од четвртка 27. до недеље

30. августа 2026. године у Кладову у Хотелу "Ђердап" и приватном смештају у Кладову.

Пријаве за учешће на играма, подносе се у писаној форми до **15. маја 2026. године** према Правилнику игара, електронски, на *e-mail* адресу

sindikاتبrazovanja@gmail.com.

Котизација за сусрете износи **19.250,00** динара по учеснику без превоза. У котизацију је урачунат смештај учесника, који почиње од четвртка са вечером и завршава се у недељу са доручком, затим осигурање, коришћење терена, просторија и реквизита, услуга судија, ангажовање дежурне лекарске службе, медаље, пехари и свечана вечера. Котизација се уплаћује у шест рата и то: прву рату у висини од **4.000,00** по учеснику уплатити до **15. маја 2026.** године, другу рату у висини од **4.000,00** по учеснику, до **15. јуна 2026.** год., трећу у висини од **4.000,00** по учеснику, до **15. јула 2026.** год., четврту рату у висини од **4.000,00** по учеснику до **15. августа 2026.** год., и пету рату у висини од **3.250,00** до **15. септембра 2026.** год. на рачун Синди-

ката образовања Србије, број:

265 - 3300310035523 - 44 са назнаком: **Котизација за XV Спортске игре.**

Пријаве екипа шаљу се за следеће спорове:

- **Мушкарци:** Одбојка (6), Баскет (3), Мали фудбал (4 + 1), Тенис (појединачно), Куглање (2), Шах (4), Стони тенис (2), Пикадо (3), Надвлачење конопа (6+2), Пливање - слободно (појединачно).

- **Жене:** Одбојка (6), Баскет (3), Мали фудбал (4 + 1), Тенис (појединачно), Куглање (2), Шах (4), Стони тенис (2), Пикадо (3), Надвлачење конопа (6+2), Пливање - слободно (појединачно).

Котизација за све учеснике мора бити уплаћена до почетка Спортских сусрета. **У случају одустајања такмичара, одмах обавестити организаторе, јер се плаћају пенали.** За све додатне информације можете погледати сајт Синдиката образовања Србије www.sind-obr.org.rs или се обратити на телефоне **011/3233-229** и **011/3238-764**.

Од незамисливог до победе

Пише: Драгана Карапанџић

У околностима никада тежим за рад и деловање синдиката има примера који потврђују да поверење, знање, удруженост и упорност могу да донесу значајне и неочекиване победе, које су колико до јуче изгледале незамисливо и недокучиво.

Светле примере треба изнети и поставити високо, да осветљавају пут другима. Да покажу и сведоче о томе да успех, ако одлучимо да у њега уложимо своје снаге може да се догоди и у времену и приликама које нам у великој мери и саму помисао на успех замагљују.

Наши светли примери су професори српског језика и књижевности, хемије, географије, историје, филозофије, професори разредне наставе, стручни сарадници који су поделили своја искуства о томе како су уз подршку и сарадњу са нашим Регионалним центром тај свој успех постигли.

Од њих смо хтели да сазнамо где су добили корисне информације о новинама колективног уговора, да ли су могли самостално да остваре своја права и наравно, питање које се подразумева за наставничку професију, како су вредновали наш заједнички рад и конкретна постигнућа оценом од 1 до 5.

Добили смо приче о низу искустава која говоре о томе да се оно што смо постигли не своди само на пуку промену радног места, већ је промена која осим радних, доноси значајна олакшања на другим пољима, а да професионална сарадња са Синдикатом није само пука форма већ однос поверења, подршке и заједништва.

ПРИЧА ПРВА

54 километара мање и једно поверење више

(**Žaklina Bulatović**, наставница српског језика и књижевности)

Сматрам да је лично искуство један од најживљих, најверљивијих и најреlevantнијих доказа успешне праксе. Управо зато верујем да може да оснажи и подстакне и друге колеге, које су неретко скептичне или недовољно информисане, да се охрабре и покушају да остваре права која им припадају.

За новине из члана 5. Посебног ко-

лективног уговора, којима је у редослед преузимања уведено и преузимање запослених који нису на листама, као и да је Радној подгрупи дато веће овлашћење приликом распоређивања запослених него раније, сазнала сам од синдикалног представника. Та информација била је кључна, јер је отворила могућност коју раније нисам имала.

Дуги низ година радила сам на територији друге општине и свакодневно сам путовала око сат и по до посла. Такав начин рада представљао је велико оптерећење, како у професионалном, тако и у приватном смислу. Пре доношења новог ПКУ, сви моји покушаји да пређем ближе месту становања били су узалудни. Није постојао законски основ за преузимање, осим добре воље директора да на то пристане, што се у пракси ретко дешавало.

Нови ПКУ, за који су се изборили представници синдиката, није ми само пружио шансу, већ и конкретну и снажну подршку. Посебно истичем помоћ правне службе, која ме је успешно и безрезервно водила кроз комплетну процедуру према директорима школа, Радној подгрупи и Посебној групи Министарства просвете. Без те подршке, сналажење у процедурама и остваривање права било би знатно теже, ако не и немогуће.

Резултати спроведене процедуре су веома значајни за мој професионални и лични живот. Посао ми је приближен месту становања, а самим тим је у великој мери олакшана организација свакодневних радних и породичних обавеза. Добила сам стабилнији и одрживији радни статус, што се позитивно одразило на квалитет мог рада и живота уопште.

Новине Посебног колективног уговора сматрам великим помаком за запослене у образовању. Сарадњу са Регионалним центром за Јабланички округ Синдиката образовања Србије оцењујем као изврсну, јер је заснована на професионалности, доступности и искреној посвећености запосленима.

Ипак, сматрам да велики број запослених још увек није адекватно упознат са овим новинама, као ни са значајем праћења измена које доноси ПКУ и рада Синдиката образовања Србије. Синдикат има одличне представнике у школама, који су спремни да запослене детаљно упознају са правима за која се Синдикат избори и да их јасно упуте у неопходну процедуру. Управо зато верујем да је важно да се оваква искуства деле, јер она показују да промене јесу могуће и оствариве у пракси.

/ У наредном броју:
Заједно и у новом колективу /

БОРКА ВИШНИЋ и МИОДРАГ КАМПЕРЕЛИЋ
(011)32-33-229 ● Тираж: 4000 ● www.sind-obr.org.rs ● E-mail: obrazovanje@sindikatsr.rs ● Графичка припрема: ДИМИТРИЈЕ ПАВЛОВИЋ ● Штампана: СИГНЕТА - Београд

Издавач: СИНДИКАТ ОБРАЗОВАЊА СРБИЈЕ, Дечанска 14, 11000 Београд ● Главни уредник: ВАЛЕНТИНА ИЛИЋ ● Уредник: САША ЛУКОВИЋ ● Редакцијски колегијум:

СИНДИКАЛНО перо : лист Синдиката образовања Србије / главни уредник Валентина Илић. - Год. 1, бр. 1 (2001)- - Београд : Синдикат образовања Србије, 2001- (Београд : Сигнета). - 30 цм

СIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
331.105.44(497.11)

Месечно.
ISSN 1451-7574 = Синдикално перо
COBISS.SR-ID 120073740

IX Скупштина СОС у слици

